

Sygn. akt I ACz 181/13

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lutego 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Mieczysław Brzdąk

Sędziowie: SA Ewa Jastrzębska

SO del. Tomasz Ślęzak (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2013r. w Katowicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Skarbu Państwa – Starosty (...)

przeciwko (...)spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w C.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego

na postanowienie zawarte w punkcie 2 wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 6 listopada 2012 r., sygn. akt I C 314/12

postanawia:

1) oddalić zażalenie;

2) zasądzić od pozwanej na rzecz powoda Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 600 (sześćset) złotych tytułem kosztów postępowania zażaleniowego

Sygn. akt I ACz 181/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem, zawartym w punkcie 2 wyroku z dnia 6 listopada 2012 r., sygn. akt I C 314/12, Sąd Okręgowy w Katowicach zasądził od powoda Skarbu Państwa – Starosty (...) na rzecz pozwanej (...) sp. z o.o. kwotę 3 617 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu Sąd I instancji stwierdził, że orzeczenie o kosztach procesu wydano na podstawie art. 98 k.p.c.,

a zasądzona na rzecz pozwanej kwota obejmuje wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika pozwanej określone na podstawie przepisu § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 roku, nr 163, poz. 1348 ze zmianami) oraz opłatę skarbową od pełnomocnictwa. Uznał Sąd, że przy dokonywaniu rozliczenia kosztów procesu, nie jest wiążąca wysokość wynagrodzenia wynikająca z umowy pomiędzy adwokatem a jego klientem i w konsekwencji nie uwzględnił wniosku pozwanej o zasądzenie kosztów w stawce wyższej niż minimalna. Sąd zasądzając opłatę za czynności adwokata z tytułu zastępstwa prawnego w stawce minimalnej uznał, że niezbędny nakład pracy adwokata, jak również charakter sprawy i wkład pracy adwokata w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia, nie uzasadniały zastosowania stawki wyższej niż minimalna.

Nadto Sąd nie uwzględnił wniosku o przyznanie kosztów wynagrodzenia pełnomocnika pozwanej za udział w rozprawach sądowych. W ocenie Sądu udział profesjonalnego pełnomocnika w czynnościach procesowych, w tym w rozprawie, jest podejmowany dla celowego dochodzenia praw i celowej obrony reprezentowanej strony, a koszty z tym związane stanowią wynagrodzenie adwokata ustalone w oparciu o przepisy powołanego powyżej rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia

28 września 2002 roku, które jednak nie przewidują dodatkowego wynagrodzenia za udział adwokata w rozprawach w postępowaniu cywilnym. Zdaniem Sądu brak było podstaw aby przyjąć, że istnieje podstawa do przyznania stronie także kosztów związanych z udziałem adwokata na poszczególnych rozprawach, nawet jeśli w umowie pomiędzy stroną a adwokatem takie wynagrodzenie zostało przewidziane. Wynagrodzenie adwokata za udział w rozprawie nie stanowi bowiem wydatku adwokata, o jakim mowa w art. 98 § 3 k.p.c., a z faktur przedstawionych przez pozwaną nie wynika, by obejmowały one wydatki związane na przykład z celowymi i niezbędnymi kosztami przejazdu do Sądu na rozprawę.

Nie uwzględnił Sąd również żądania powiększenia wynagrodzenia o kwotę podatku od towarów i usług (VAT), bowiem podatek ten nie wchodzi w skład niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata z wyboru.

W zażaleniu na powyższe postanowienie pozwana stwierdziła między innymi, że, wprawdzie obowiązujące przepisy pozwalają Sądowi na miarkowanie wysokości zasądzonych kosztów, to nie dotyczy to przypadków, w których strona zawarła

z pełnomocnikiem umowę na prowadzenie sprawy, a wynikające z niej wynagrodzenie mieści się w dopuszczalnych granicach. Wskazując, że dochodzone przez stronę pozwaną koszty procesu obejmujące 11 316 złote tytułem kosztów zastępstwa procesowego oraz 17 złotych odpowiadające opłacie skarbowej od pełnomocnictwa mieszczą się w dopuszczalnych przepisami prawa granicach, a nadto zostały przez pozwaną należycie udokumentowane

W odpowiedzi na zażalenie Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa domagała się oddalenia zażalenia i zasądzenia kosztów postępowania zażaleniowego na rzecz Skarbu Państwa – Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie. Skarżąca koncentruje się w nim na wykazaniu, że Sąd orzekając o kosztach procesu, związany jest wysokością wynagrodzenia określonego w umowie adwokata z klientem, pod warunkiem że kwota honorarium pełnomocnika zawiera się w granicach zakreślonych przez przepisy powołanego powyżej rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia

28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej ustanowionego z urzędu. Stanowisko to niegdyś ugruntowane w judykaturze, uległo zmianie w związku z nowelizacją przepisu art. 109 k.p.c. wprowadzoną z dniem

2 marca 2006 r., na mocy przepisu art. 126 pkt 6 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r.

o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. nr 167, poz 1398), polegającą na dodaniu § 2 tego przepisu. W obecnym stanie prawnym sąd ocenia wysokość podlegającego zwrotowi wynagrodzenia na podstawie autonomicznie określonych przesłanek i każdorazowo oceniając charakter sprawy, uwzględnia rzeczywisty nakład pracy pełnomocnika i podjęte przez niego czynności (tak Sąd Najwyższy

w uzasadnieniu uchwały z dnia 30 stycznia 2007 r., sygn. akt III CZP 130/06). Stwierdzić zatem należy, że ingerencja Sądu Okręgowego w umowę zawartą pomiędzy stroną pozwaną a jej adwokatem znajduje oparcie w obowiązujących przepisach.

Uznać również trzeba, że Sąd I instancji uwzględniwszy niezbędny nakład pracy adwokata, jak również charakter sprawy i wkład pracy adwokata w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia trafnie przyjął, iż w niniejszej sprawie nie zaistniały okoliczności zwiększające nakład pracy niezbędnej do prawidłowej realizacji obowiązków pełnomocnika i uzasadniające przyznanie wynagrodzenia powyżej minimalnej wysokości. Ocenę tę uzasadnia okoliczność, iż

w niniejszym procesie trwającym nieco ponad sześć miesięcy, pełnomocnik strony pozwanej sporządził odpowiedź na pozew (k. 74), jedno pismo procesowe (k. 123) oraz uczestniczył w dwóch rozprawach (k. 127, 136). Słusznie zatem Sąd Okręgowy uznał, że nakład pracy pełnomocnika w niniejszej sprawie nie odpowiada kwocie 11 333 złotych wynikającej z przedłożonego spisu kosztów (k. 133).

Podzielić należy również pogląd Sądu Okręgowego, zgodnie z którym przepis art. 98 k.p.c. oraz przepisy rozporządzenia w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu nie dają podstaw do przyznania stronie także kosztów związanych z udziałem adwokata na poszczególnych rozprawach, nawet jeśli w umowie pomiędzy stroną a adwokatem takie wynagrodzenie zostało przewidziane.

Za prawidłowe uznać należy również stanowisko Sądu Okręgowego co do podwyższenia wynagrodzenia adwokata reprezentującego pozwaną spółkę o kwotę podatku od towarów i usług. W świetle bowiem przepisu § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. nr 163 poz. 1348 z późn. zm.) niewątpliwym jest, że w skład niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata z wyboru nie wchodzi podatek od towarów i usług, a zatem opłata, zasądzana na rzecz strony reprezentowanej przez adwokata z wyboru, ustalana według wskazań zamieszczonych w § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia, nie zostaje podwyższona o stawkę podatku od towarów i usług przewidzianą dla tego rodzaju czynności w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 54, poz. 535 z późn. zm.) W tym zakresie podatek ten nie wchodzi w skład wynagrodzenia adwokackiego (art. 98 § 3 k.p.c.) i nie stanowi też wydatku, ponieważ jest świadczeniem publicznoprawnym (podobnie Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia z dnia 14 września 2012 r. sygn. akt I UZ 86/12).

Z powyższych przyczyn zażalenie jako niezasadne podlegało oddaleniu o czym orzeczono na mocy przepisu art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono na mocy przepisu art. 98 § 1 k.p.c. w związku z przepisem § 6 pkt 3 oraz § 13 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.(Dz.U. nr 163 poz 1348).